

Kaivoslain uudistaminen PSAVI

14.4.2021

Aluehallintovirastojen ympäristölupavastuualueiden rooli kaivosasioissa

- Ympäristönsuojelulain mukainen lupaviranomainen
- Vesilain mukainen lupa- ja hallintopakkoviranomainen
- Ratkaisee toiminnan päästöistä vesiin aiheutuvat korvausasiat ja vesilain mukaiset korvausasiat (muut korvaukset kaivoslaki tai käräjäoikeus)
- Aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueen päätöksien noudattamisen valvonta kuuluu alueelliselle ELY-keskukselle

Kaivoslain uudistuksen lähtökohtana on:

- ympäristönsuojelun tason parantaminen,
- kaivosten toimintaedellytysten varmistaminen sekä
- paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen.

Tavoitteiden saavuttamisen keinona on hallitusohjelmassa kirjattu muun muassa ”Parannetaan kaivosalueen ja kaivoksen vaikutusalueen kiinteistön- ja maanomistajien asemaa ja tiedonsaantioikeutta.”

Ympäristönsuojelun tason parantaminen

- Keskeinen lainsäädäntö kaivosten päästöihin liittyvässä lainsäädännössä on ympäristönsuojelulaki
- Ympäristönsuojelulaki on kaikkia teollisia toimijoita koskeva ja pääosin ajantasainen
- Kaivosten päästöjen ja jätteiden käsittelyn osalta ympäristönsuojelulaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä ei ole tarvetta merkittäville muutoksille
- Parhaat käyttökelpoiset tekniikat ja parhaat käytännöt kehittyvät koko ajan - ympäristölupia ja niiden määräyksiä on mahdollisuus muuttaa toiminnan aikana
- Onko kaivoslain muutos oikea foorumi kaivosten ympäristönsuojelun parantamiseen? Mitä ympäristönsuojelussa oikeasti halutaan parantaa – tämän tunnistaminen helpottaisi hahmottaa lainsäädännön muutostarpeita

Kaivosten toimintaedellytysten varmistaminen

- Ympäristölupaharkinnassa luvan myöntämisen edellytysten harkinta rajoittuu päästöihin ja niiden vaikutuksiin
- Ympäristömielessä toimintaedellytykset luodaan noudattamalla lupia, lupamääräyksiä ja hankkimalla toiminnalla myös se kuuluisa sosiaalinen toimilupa
- Kaivostoimijan on oltava koko ajan etukenossa uusien päästöjä vähentävien tekniikoiden käyttöönotossa
- Ympäristöluvan mukaisesti toimittaessa kaivoksista ei saa aiheutua merkittävää pilaantumista tai sen vaaraa
- Jätealueita koskevat vakuudet pitää olla riittävät ja päivittää säännöllisesti
- Kaivoksiin liittyvissä vesitaloushankkeissa toiminnasta saatavat huomioon otettavat hyödyt on oltava merkittävästi suuremmat kuin haitat

Paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen

- Päästöjen minimointi uusin tekniikoin on ehdoton edellytys hyväksyttävyyden saavuttamiseksi.
- Toiminnanharjoittajan aktiiviset toimet sosiaalisen toimiluvan saamiseksi
- Vaikutusmahdollisuudet on turvattu hyvin ympäristö- ja vesitalouslupahakemuksissa. Käsittelyssä on mukana asianosaisten laaja kuuleminen. Muilla kuin asianosailla on mahdollisuus lähettää mielipiteitä.
- Hakemus ja sen tiedot ovat helposti saatavilla netissä
- AVI:n päätöksistä on laaja valitusoikeus

Maanomistuksen merkitys ympäristö- ja vesitalousluvissa

- Ympäristölupaharkinta ja lupapäätöksen antaminen ei edellytä alueen hallintaa.
- Naapurin maalle ei saa rakentaa - > oikeudet alueisiin hankittava jotain muuta kautta
- Asutuksen sijaitseminen liian lähellä kaivosaluetta, voi aiheuttaa päästöjen vaikutusten kautta luvan myöntämisen esteen tai johtaa toimintojen sijoittumisen rajaamiseen.
- Vesitalouslupaharkinta edellyttää luvan hakijan riittävää hallintaa alueisiin tai luotettavaa selvitystä siitä, miten oikeudet hankitaan.
- Kaivosluvan hakemisen on katsottu olevan tällainen selvitys oikeuksien saamisesta